

5. Леміш Н. О. Організація роботи з документами в адміністративних установах Гетьманщини: історіографія питання/ Н. О. Леміш, Т. В. Жукова // Мова, історія, культура, 2014. – Вип. I. – С.94 – 97.
6. Медвідь Наталія. Типологія української ділової писемності Гетьманської доби/ Наталія Медвідь // Теоретична і дидактична філологія, 2013. – Вип. 15. – С.281 – 291.
7. Прус В. Правові акти гетьманської влади як джерела права Лівобережної України першої половини XVIII ст. / В. Прус // Вісник Академії управління МВС. – 2010. – № 4. – С. 61 – 67.
8. Ткач Ф. Є. До характеристики словникового складу мови українських ділових документів XVII ст. (універсалів та листів-наказів гетьманської канцелярії Богдана Хмельницького) / Ф. Є. Ткач // Праці Одеського університету. – Одеса, 1962. – Т. 152. – Вип. 15. – С.112–133.
9. Чепіга І. Особливості ділових пам'яток XVII–XVIII ст. Лівобережжя [Електронний ресурс] / І. Чепіга. – Режим доступу: <http://kozakbiblio.web-box.ru/>– Назва з екрана.

УДК 316.77:37.025

Тур Оксана Миколаївна,
к.філол.н., доцент кафедри
українознавства, культури та
документознавства
Полтавського національного
технічного університету імені
Юрія Кондратюка

Овсій Юлія Андріївна,
студентка групи 401-ГД
Полтавського національного
технічного університету імені
Юрія Кондратюка

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ

Важко заперечити той факт, що інформація відіграє важливу роль у сучасному суспільстві. Будь-яка сфера людської життєдіяльності пов'язана з інформацією. Разом із тим простежується зв'язок усіх ланок суспільної діяльності за такими складниками інформаційної галузі, як збирання, пошук, накопичення, поширення, аналіз, оброблення, зберігання, захист тощо. Отже, важливого значення сьогодні набуває створення потужної та надійної системи інформаційного законодавства, що відповідає сучасним вимогам постіндустріального суспільства.

Мета статті – проаналізувати інформаційне законодавства України Німеччини та США, виявити переваги та недоліки правової інформаційної зазначених країн.

Вдало розроблена нормативно-правова база у сфері інформаційної діяльності дає змогу належним чином урегулювати відносини, вирішити актуальні проблеми щодо функціонування інформації, особливостей її захисту тощо. Законодавство України, що регулює інформаційну галузь, має певні переваги та недоліки. Серед переваг слід назвати: різноманітність норм, що покликані

регулювати специфічні види інформаційно-аналітичної діяльності; періодичне оновлення та зміна застарілих норм [7, с. 85].

До недоліків можуть бути віднесені: 1) відносно «юний» вік українського законодавства, порівняно із зарубіжним. Це можна пояснити тим фактом, що в США та Німеччині законодавство у сфері інформації почало формуватися ще наприкінці 70-х рр. XX ст. У той час, як в Україні нормативно-правова база інформаційної галузі почала вибудовуватися з 90-х рр. XX ст.; 2) м'якість міри покарання за скоєння злочинів у сфері інформації та інформаційної діяльності, порівняно з США та Німеччиною (найпоширенішим видом є відшкодування моральної/матеріальної шкоди чи штрафні санкції) [10, с. 93]; 3) застарілість більшості чинних норм з погляду розвитку сучасних інформаційних технологій та суспільства загалом; 4) визначення інформаційної політики як пріоритетного напрямку розвитку України відбулося значно пізніше, порівняно з провідними країнами світу [2, с. 192].

У США національна політика у сфері інформаційних відносин формується Агентством національної безпеки, а найважливіші стратегічні питання інформаційної безпеки розглядаються Радою національної безпеки з виданням директив Президента США [11, с. 92].

Основними перевагами американського законодавства є: 1) визнання інформаційної безпеки як пріоритетного напрямку в політиці США (1981 р.); 2) постійний перегляд та вдосконалення

старих нормативно-правових актів; 3) створення програм і різноманітних проектів для підвищення ефективності чинного інформаційного законодавства [4, с. 103]. Такими програмами є «Національна інформаційна політика» та «Глобальна інформаційна політика». У 2009 р. конгресмени США О. Сноу та Д. Рокфеллер підготували та ініціювали проект закону США «Акт про кібербезпеку», у якому закріплено повноваження Президента США відключати доступ до мережі Інтернет на всій території США у надзвичайних випадках загроз національній безпеці [8, с. 91]; 4) більш жорстка міра покарання за скоєння злочинів у сфері інформаційної політики, порівняно з Україною. Наприклад, у штаті Джорджія несанкціонований доступ до інформації вважається злочином, здійснення якого карається строком до 15 років ув'язнення [3, с. 244]. Для прикладу наведемо п. 2 ст. 24 ЗУ «Про доступ до публічної інформації» який визначає, що скоєння такого злочину тягне за собою відшкодування моральної та матеріальної шкоди, що визначається в судовому порядку [6, с. 183]; 5) наявність спеціальних органів, які координують та регулюють сферу інформаційної політики в США [5, с. 32].

Щодо німецького законодавства у сфері інформації, то нами було виокремлено такі нормативно-правові акти, на основі яких будується інформаційна правова база країни: 1) закон ФРН «Про захист персоніфікованої інформації від протиправних дій у процесі обробки даних» від 27 січня 1977 р.; 2) закон ФРН «Про порядок

опублікування інформації» від 27 січня 1977 р.; 3) закон ФРН «Про порядок ведення інформаційних реєстрів» від 9 лютого 1978 р [11, с. 152]. Однак їх було замінено єдиним Законом ФРН «Про удосконалення обробки даних і захист інформації» від 20 грудня 1990 р [9, с. 137].

Специфічним є поділ інформаційного законодавства Німеччини на блоки, кожен з яких регулює окремий вид інформації та інформаційної діяльності: 1) економічне кримінальне законодавство: протиправні комп'ютерні маніпуляції; комп'ютерний саботаж; комп'ютерне шпигунство; несанкціонований доступ до комп'ютерних систем або мереж; 2) законодавство про охорону прав інтелектуальної власності: протизаконне використання робіт, захищених авторським правом; незаконне виробництво топографій мікроелектронних напівпровідників. 3) законодавство щодо захисту державної інформації регулює ступінь відповідальності за злочини, пов'язані з протизаконним розголошенням захищеної державної інформації; 4) процесуальне законодавство: регламентує склад злочинів, пов'язаних з протиправним втручанням до комп'ютерних систем у зв'язку з проведенням процесуальних дій [3, с. 205].

Щодо відповідальності за скоєні злочини, то залежно від їх виду існують різні міри покарання. Наприклад, ст. 269 Кримінального Кодексу Німеччини, передбачає кримінальну відповідальність за протиправне введення даних до ЕОМ чи повну

заміну їх іншими даними (фальсифікація інформації) з метою сприйняття фальсифікованої інформації у хибному вигляді або подання зміненої інформації у документальному вигляді, використання такої інформації у вигляді позбавлення волі строком до 3 років [2, с. 99].

Перевагами німецького законодавства, на наш погляд, є: 1) зосередженість основоположних норм, що регулюють сферу інформації, в одному нормативно-правовому акті; 2) жорсткі міри покарання за скоєні злочини у сфері інформаційної діяльності (Залежно від рівня суспільної небезпеки злочину за такі дії визначаються такі строки покарання у Німеччині за менш небезпечні факти передбачено 2 роки ув'язнення або штраф, за тяжкі – 5 років ув'язнення або штраф; 3) наявність простої, але ефективної системи інформаційного законодавства [1, с. 182].

Здійснивши аналіз вітчизняного та зарубіжного законодавства на прикладі США та Німеччини, можна зробити висновок, що спільним для 3-х країн є наявність законів та програм, що регулюють сферу інформації та інформаційно-аналітичної діяльності. Інші характеристики демонструють, що законодавство України є менш розвинутим і потребує значного опрацювання. Наприклад, відсутність спеціального органу, який мав би координувати та регулювати інформаційну сферу унеможливорює динамічний розвиток системи інформаційного законодавства та її ефективного застосування на практиці.

Прикрим є той факт, що нині в Україні напрям інформаційної безпеки не є пріоритетним, в той час, як це питання є актуальним у всьому світі.

На конкретних прикладах, вилучених із нормативно-правових актів, можемо спостерігати, що в нашій країні міра покарання за скоєні неправомірні злочини є значно лояльнішою у порівнянні з США та Німеччиною. Цей фактор спричиняє вседозволеність та безкарність, що, у свою чергу, породжує високий показник рівня злочинності у сфері інформаційних відносин.

Здійснивши аналіз вітчизняного та зарубіжного законодавства на прикладі США та Німеччини, можна зробити висновок, що спільним для цих країн є наявність законів та програм, що регулюють сферу інформації та інформаційно-аналітичної діяльності.

Різноманітні характеристики демонструють, що законодавство України є менш розвинутим і потребує значного опрацювання. Наприклад, відсутність спеціального органу, який мав би координувати та регулювати інформаційну сферу унеможливорює динамічний розвиток системи інформаційного законодавства та її ефективного застосування на практиці. Прикрим є той факт, що нині в Україні напрям інформаційної безпеки не є пріоритетним, в той час як це питання є актуальним у всьому світі.

На конкретних прикладах, вилучених із нормативно-правових актів, можемо спостерігати, що міра покарання за скоєні неправомірні злочини в Україні є значно лояльнішою у порівнянні з США та Німеччиною. Цей фактор спричиняє всездозволеність та безкарність, що, у свою чергу, породжує високий показник рівня злочинності у сфері інформаційних відносин.

На жаль, більшість норм права в Україні є застарілими і не відповідають вимогам сучасного суспільства. Це теж негативно впливає на розвиток інформаційного законодавства України.

Нині є гострим питання кібербезпеки, адже майже кожного дня у всьому світі відбуваються спроби здійснити хакерські атаки з метою доступу до обмеженої інформації. На жаль, в Україні цій проблемі акцентується не достатня увага.

Отже, Україна має досить розгалужену та не досконалу систему інформаційного законодавства. Використовуючи досвід зарубіжних провідних країн, Україна може змінити нинішній стан інформаційної безпеки. Оскільки інформація є явищем, без якого неможливо уявити наше життя, а тому напрям інформаційної безпеки має бути пріоритетним у розвитку кожної країни.

Література

1. Брижко В. Інформаційне право та правова інформатика у сфері захисту персональних даних. Монографія / В. Брижко, М. Гуцалюк, В. Цимбалюк, М. Швець. – К.: НДЦПІ АПрН України, 2005. – 334 с.
2. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. / В.М. Варенко. – К. : Університет «Україна», 2014. – 417 с.
3. Виноградова Г.В. Інформаційне право України: навч. посіб. / Г.В. Виноградова. – К. : МАУП, 2006. – 114 с.
4. Голубєв В.О. Інформаційна безпека: проблеми боротьби зі злочинами у сфері використання комп'ютерних технологій : монографія / В.О. Голубєв, В.Д. Гавловський, В.С. Цимбалюк. – Запоріжжя : «Просвіта», 2001. – 252 с.
5. Дубов Д.В. Інформаційне суспільство в Україні: глобальні виклики та національні можливості / Д.В. Дубов. – Київ : НІСД, 2010. – 64 с.
6. Захарова В.І. Основи інформаційно-аналітичної діяльності / В.І. Захарова, В.Я. Філіпова. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 336 с.
7. Костецька Т.А. Інформаційне право: навч. посіб. / Т.А. Костецька. – К.: КНТЕУ, 2009. – 170 с.

8. Муковський І.Т. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: навч. посіб./ І.Т. Муковський, А.Г. Міщенко, М.М. Шевченко – К.: Кондор, 2012. – 224 с.

9. Тарасенко Р.Б. Інформаційне право: навч.-метод. посіб. / Р.Б. Тарасенко. – Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2010. – 512 с.

10. Хрипко С.Л. Інформаційне право: навч.-метод. посіб. / С.Л. Хрипко. – Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2005. – 234 с.

11. Цимбалюк В.С. Інформаційне право та інформаційна безпека / В.С. Цимбалюк. – К., 2001. – 230 с.

УДК 811.112.2

Гнилосир Наталія Олександрівна,

Чечель Яна Віталіївна,

магістранти групи ГФ-501 Полтавського національного технічного університету імені Ю.Кондратюка

Науковий керівник: Дмитренко Олена Володимирівна, к.філол.н., доцент кафедри іноземної філології та перекладу Полтавського національного технічного університету імені

Ю.Кондратюка

edmitrenko@rambler.ru

Особливості словотвору прикметників німецької мови

Словотвір є найважливішим шляхом розвитку словника, причому шляхом, який істотно відрізняється від зміни значення